

HER KONUDA UZMANIZ

Aydınlık Gazetesi, 25 Ekim 2016

Yıldırım Koç

Halkımızın çok güzel ve aynı zamanda çok kötü bir özelliği var.

Dünyadaki ve ülkemizdeki her konu ile ilgileniriz. Bu, işin güzel yanı. Ancak ilgilendiğimizi düşündüğümüz konularda kulaktan dolma bilgiyle yetiniriz; çok kolaycıyızdır. Uzmanlığa da saygı göstermeyiz.

Politikayla ilgimiz son derece önemli. Örneğin, ABD’de sıradan bir insanla bırakın dünyadaki gelişmeleri, ABD’deki siyasi gelişmeleri bile pek konuşamazsınız. İlgilenmez. İlgilenmesini gerektirecek sıkıntıları da yoktur. Emperyalist ülkenin işçisi olmanın avantajını ve dezavantajını yaşıyordur.

Bizde öyle mi! Türkiye’de herkes politikayla uğraşır, uğraşmak zorundadır. İki Alman İstanbul’da bir meyhaneye girmiş. İkinci kadeh rakıdan sonra biri diğerine, “yahu, n’olacak bu memleketin hali” demiş.

Benim en çok eğlendiğim ve ara sıra kendimin de yaptığı, başkalarına ilaç önermektir. Dikkat edin, üç beş kişinin sohbet ettiği bir ortamda biri bir rahatsızlığından söz etse, mutlaka en az bir kişi, bu konunun uzmanı gibi, ilaç önerir. Hatta cebinden çıkardığı bir ilacı zorla içirmeye çalışana bile rastlayabilirsiniz.

Benim mesleğim iktisatçılık. Okulu bitireli 43 yıl oldu. Ancak iktisadın ancak belirli bir alanında konuşmaya cesaret edebilirim. Eğer biri bana çalıştığım alanın dışında bir soru sorsa, “ben ortopedi uzmanıyım, senin sorun beyin cerrahisi sorusu, bilemem,” diye yanıt veririm. Pratisyen hekim her hastayla uğraşır. Uzman hekim, kendi uzmanlık alanı dışına çıktığında yapabileceği hataları bildiğinden susar.

Ancak katıldığım toplantılarda sık sık karşılaştığım bir durum, insanların kulaktan dolma bilgiyle tartışmaya çalışmaları.

DÜNYAYI KAVRAYIŞTA SIĞLIK

Eskiden yalnızca gazete vardı. Okuma yazma bilen ve bir gazeteye erişebilen, çevresindeki insanlara göre çok bilgiliydi. Bir konunun uzmanı olmasa bile, kahvede oturduğunda lafı dinlenirdi. Eskiden kahvelerde iktisadi sorunları çözenin en pratik yolu da, “sallandıracaksın üçünü beşini, görürsün bu işler nasıl düzeler” biçimindeydi.

Sonra radyo çıktı. Ardından televizyon yayınları başladı, renklendi, çeşitlendi. Artık gazete ve kitap okumak yerine koltuğa oturup, ayaklarınızı uzatıp, önünüze çerez kâsesini aldığınızda ve birkaç tartışma programı izlediğinizde her şeyi öğrenmeye başladınız.

İnternet ve google çıkınca, mertlik iyice bozuldu. Hele akıllı telefonlarla, her konuda her an uzman olabiliyorsunuz.

Hasta mısınız? Doktora ne gerek var. Giriyorsunuz internete. Yazıyorsunuz rahatsızlığınızı. Teşhisi hemen koyuyorsunuz.

Ekonomiye ilişkin bir sorun mu tartışılıyor! Üniversiteye gitmeye, daha sonra gelişmeleri izlemeye, masa başında dirsek çürütmeye hiç gerek yok. Sorun google’a, alın cevabı.

Çağımızın hastalığı bu.

MÜRŞİDİNİZ BİLİM OLSUN

Hegel, **Tarih Felsefesi** kitabının önsözünde şunları söylüyor: “Bilimsel kavrayış sürecinde, temel olanın temel olmayan denilenden ayrılması ve aradaki farkın açığa çıkarılması önemlidir. Ancak bunu yapabilmek için temel olanın ne olduğunu bilmemiz gerekir.”

Marx da, “eğer şeyler sağduyuya uygun gelenler gibi olsaydı, bilime hiç gereksinim olmazdı” diye tamamlıyor.

Eğer yolgöstericiniz (mürşidiniz) bilim değil de, bol miktarda bilgi kirliliğinin veya dezenformasyonun olduğu internet veya bazı televizyon programlarıysa, kılavuzunuz kargadır. Bilimsel kavrayışınız olmazsa, gerçekliği kavrayamazsınız. Gerçekliği kavrayamazsanız, birileri sizi öyle yönlendirir ki, kafanızı duvarlara çarptığınızda iş işten geçmiş olur.

Google’ın esiri olmayın; google sizin esiriniz olsun!